

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-2

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52

Volume 52

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce

Adresa redakce

Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 806/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

analogií zařadit do období novověku, menší pak do vrcholného středověku (13.–15. století). Na dně studny byly objeveny dva kamenné fragmenty jednoho ostění dveří, vyrobené podle profilace v pozdním středověku (15.–16. století).

Přibližně v polovině profilu na S straně studny se nachází ústí horizontální chodby, která byla ražena v podložní hornině S směrem a stáčí se k Z ke Komenského ulici (obr. 68). Chodba o šířce 0,8–1,1 m a maximální výšce 1,53 m je ukončena čelbou. Byla ražena v tvrdé žulové hornině úsporným způsobem tak, aby se jí dalo propazdit k čelbě. Účel ražby boční chodby ani její datace nejsou jasné. Je možné, že se jedná o nedokončenou spojovací chodbu s podzemními prostorami vedlejších domů. Pravděpodobněji však šlo o průzkumnou chodbu s cílem najít vydatnější zdroj vody.

David Zimola

Resumé

Jihlava (Bez. Jihlava), Joštova Str. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Jihlava (Bez. Jihlava), Komenského Str. 20. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

JINAČOVICE (OKR. BRNO-VEKOV)

Intravilán obce, p. č. 5 a 89/1. Novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V dubnu roku 2010 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v. v. i. záchranný archeologický výzkum v zastavěném území obce v souvislosti s budováním splaškové kanalizace. Pozitivní situace byly zjištěny pouze v historickém jádru, a to jednak mezi kaplí a domy č. p. 46 a 47 a jednak asi 60 m SSV mezi domy č. p. 12, 13, 229 a 231. Poloha uvedených míst je na ZM ČR 1:10 000 list 24-32-13 určena body o souřadnicích 474:42 a 475:42, respektive 475:47, 481:48 a 482:49 mm od Z s. č.: J s. č.

V obou případech byla na profilech liniových výkopů zaznamenána sídlištní vrstva (planýrka?) o maximální mocnosti 0,3 až 0,32 m, kterou překrývaly hlinité, či písčité navážky a konstrukční vrstvy nejprve kamenné cesty a potom stávající asfaltové uliční komunikace. Na základě získaných zlomků keramických nádob byla datována do 16.–17. století. Přestože první písemná zmínka o Jinačovicích pochází již z roku 1358 (Kocman 2008, 27), nepodařilo se nikde v intravilánu objevit pozůstatky staršího osídlení.

Michal Přichystal

Literatura

Kocman, P. 2008: Jinačovice od nejstarších dob do roku 1848. In: Autorský kolektiv: *Jinačovice. 650 let od první zmínky*, Jinačovice, 27–43.

Resumé

Jinačovice (Bez. Brno-venkov), Intavillan. Bei der Rettungsgrabung im Innenbereich der Gemeinde wurden die Schichten aus dem 16.–17. Jahrhunderts entdeckt.

KAMENICE U JIHLAVY (OKR. JIHLAVA)

Náměstí. Vrcholný středověk až novověk. Město. Záchranný výzkum.

V letech 2008–2010 probíhala rekonstrukce interiéru i exteriéru domu č. p. 72 situovaného na Z okraji náměstí trhového městečka Kamenice. Při V okraji základů dnešní budovy byl prozkoumán zahloubený objekt č. 508 se střepy, pocházejícími pouze ze dvou až tří nádob a s velkým množstvím spálených obilek a dalších organických hmot (obr. 69). Tento objekt přesvědčivě dokládá původní („provizorní“?) dřevohliněnou zástavbu z 2. poloviny 13.–1. poloviny 14. století předcházející definitivnímu půdorysnému rozvržení parcel městečka a výstavbě domu čp. 72. Objekt zanikl požárem snad právě v souvislosti se stavbou kamenného domu čp. 72 v 1. polovině 14. století. V obytné místnosti samotného domu se pod recentní podlahou doložil zánikový horizont původní hlinité a trámové podlahy s nálezy keramiky, kachlů a mazanice ze 14.–1. poloviny 15. století, další nálezy pak dokládají bohatý život domu v průběhu renesance a baroka, konkrétně v 16.–19. století. Jde o zlomky skleněných, porcelánových a keramických nádob, zvířecí kosti a mince z let 1521, 1706 a 1800. Současnou podobu dostal dům po přestavbách v barokním slohu i mladšími úpravami v 18.–19. století.

Milan Vokáč, David Zimola

Resumé

Kamenice u Jihlavy (Bez. Jihlava), Platz. Mittelalter – Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

KDOUSOV (OKR. TŘEBÍČ)

Kostel sv. Leonarda. Raný středověk až novověk. Kostel. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum po obvodu kostela na podzim roku 2009 probíhal kvůli výkopům pro odvlhčení zdíva objektu. Bylo zjištěno, že se pod mohutným barokním chrámem z poloviny 18. století s orientací S–J nacházel pozdněrománský kostel. Tento původní kostel, který se skládal z obdélné lodi a presbytáře (polygonálního?) a věže (?) v Z průčelí, byl postaven nejpozději v 1. polovině 13. století. Středověký kostel měl delší osu orientovanou ve směru V–Z a byla z něj odkryta masivní základová zeď s nárožím lodi a presbytáře (nebo opěrný pilíř?). Obvodové zdívo původní stavby bylo vystavěno z desek a bloků místních hornin, zejména z rekrystalizovaného granulitu, méně bylo amfibolitu. Do vápenné malty základu byl zazděn grafitový okraj nádoby ze 12.–13. století. Základ respektovaly celkem 3 odkryté pohřby, kde byli mrtví uloženi na zádech s orientací V–Z. Na místě se patrně pohřbívalo již před výstavbou kamenného kostela, neboť ze starších hrobů pochází kolekce bronzových záušnic (Poláček 1991). Ve výkopech byl dále objeven soubor střepů nádob datovaných do doby mladohradištní (12. století) až do pokročilého novověku (obr. 70). Nálezy pocházejí z uloženin, které vznikaly při navrhování okolního hřbitova a pozdějších stavebních úpravách kostela. Z no-